

גיליון מס' 10
שנה 84
ל' בשבט תשפ"א
19.2.2021

אי אפשר לסגור הכל / לאה נאור

אי אפשר לסגור הכל.
דבר אחד בטוח -
אפשר לסגור את הדלתות
חלון נשאר פתוח.
אפשר לסגור בתים, דרכים,
אפשר לסגור גם עיר.
אך אין מחסום ואין שום סגר
לבתי השיר.
אין שום מחסום לחלומות
אין סגר לתקוה
לא תחסמו את החמלה,
החוק, האהבה.
אי אפשר לסגור הכל.
רבים כל כך ניסו, אך -
רק את הדלת הם סגרו
הלב נשאר פתוח.

- עלון פנימי -

עריכה, הקלדה ועיטור: כרמלה

עיצוב: Egg Design

alonimshaarhagolan@gmail.com

הניה רבינוב ז"ל

אמא יקרה,

על גבעה נישאת בלב המטעים מול הרי גלעד, בצל הרי גולן, הינך מובאת למנוחת עולמים. ליד אבי ואחותי זיכרונם לברכה.

אם חשבת שבהגיעך לגיל של 111 שנות אור באה הנחלה עכשיו, עם האיחוד מחדש, צריך להגשים ולהקים את הקיבוץ הרביעי בכוחות מאוחדים. המחשבה על עלייה לארץ ישראל והגשמת החלום הציוני לא פסה ממך כל ימי חייך.

כבר בפינסק הרחוקה פעלת בקיני "השומר הצעיר", הדרכת ועודדת להגשמת החלום והעלייה לארץ ישראל. כל זאת עשית אף על פי שלא חסר לך דבר. למרות כל זאת, רעיון החלוציות והעלייה לא הרפה ממך והיה חזק מעל הכול.

האופי, החוזק והעוצמה שגילית כבר בנעוריך ילוו אותך לאורך כל 111 שנות חייך. יצאת ללמוד באוניברסיטה במרסיי בשנת 1929, ולאחר שנת לימודים בפולטנה לחקלאות באוניברסיטה נודע לך על קבוצה של צעירים העולים לארץ. בלי לחשוב פעמיים ארזת את חפציך, הפסקת לימודים והצטרפת אליהם ועלית ארצה.

אין ספור עמודים אפשר למלא על קורות חייך. התנאים בארץ היו קשים ביותר - אוהלים, חוסר תזונה, מלחמה על קבלת עבודה, עבודה בסלילת כבישים, כל היום עם פטיש. וכך, לאחר הגיבוש בראשון לציון איחוד עם קבוצה מצ'כוסלובקיה הקמתם את קיבוץ עין הקורא. ואז הגיע הרגע הגדול של מבצע חומה ומגדל. באישון לילה יצאתם להקים את קיבוץ שער הגולן בעמק הירדן. תנאים קשים, אין צמחיה, אין מים, סכסוכים עם השכנים הערבים, ואז, עם תחילת השגשוג באה מלחמת השחרור, ואילצה אתכם לנטוש הכול ולעבור לחיפה.

עם החזרה לקיבוץ מילאת תפקיד מזכירה, שיקמת את החברה וחיזקת את כולם. בין שאר תפקידיך היית מטפלת בגיל הרך, עבדת בגן הירק ובכרם. היית אחראית על קליטת חברת הנוער והטיפול בהם. סיום הקריירה שלך היה 40 שנות עבודה בהנהלת חשבונות. קלטת מהר מאוד את העבודה עם המחשב.

על אופניך עם שני הגלגלים לא היית מוכנה לוותר ובגיל 100 נאלצנו להגיד לך "די". עד גיל 105, או קצת יותר, ידעת כל דבר שקורה בקיבוץ, איזה החלטות ולמה התקבלו, היו דברים שהרגיזו אותך אולם זאת הדמוקרטיה.

ידעת בדיוק כמה כסף יש לך בחשבון, וניהלת אותו. כה קצרה דרכנו, יש עוד הרבה מה לספר. לא נותר לי אלא לאחל לך דרך צלחה ושהיושב במרומים ישמור עליך ועל משפחתך וינחה אותם. נשיקות מכל משפחתך הענפה ומכל הסובבים אותם. היי ברוכה, אוהבך,

בנך אמנון ואשתי יונינה.

הניה רבינוב ז"ל

א' בניסן תר"ע 10.4.1910
י"ז בשבט תשפ"א 29.1.2021

סבתא הניה שלי,

במהלך השנים האחרונות, כל שנה באפריל חגגנו לך יום הולדת, ובכל שנה תהינו אם זו הולכת להיות האחרונה. והנה רצית לעשות את זה עגול ויפה והלכת מאיתנו בגיל 110.

עדיין לא מאמינה שבאמת הגיע הזמן לסכם. תמיד תהיתי אם אצלך אכן התגשם המושג "עד 120". בשבילי תמיד תהיי הסבתא מהקיבוץ, כל כך אהובה.

זוכרת היטב את הביקורים הנפלאים בכל קיץ. לפחות שבוע בקיבוץ: בריכה (המון בריכה), אופניים, ארוחה בחדר אוכל וקרטיבים בכלבו. זוכרת את עצי הפקאן שבחצר, כמה נהנינו לאסוף ערימת פקאנים ואחר כך לאכול אותם. את העוגיות שהכנת לנו תמיד - היו שהעדיפו את המתוקות, והיו שהעדיפו את המלוחות. ואפילו את הקומפוט הקר והמרענן.

תמיד נהניתי לדבר איתך ולשמוע ממך עוד.

לעולם לא אשכח אותך. לך לפגוש את כל אהוביך.

אנחנו נמשיך לאהוב ולהתגעגע מרחוק.

מיה

להניה המיתולוגית ביום קבורתה והיא כמעט בת 111 במותה

מרכינה ראשי על קבר דודתי הנערצת, הניה רבינוב לבית שמידט, אחות אבי ובתם של סבתי וסבי, חנה ומשה שמידט, מהעיר פינסק בבלרוס. האחרונה מבני דור ההורים, הדודים והדודות שלי והאחרונה מבני דור המייסדים של קיבוץ שער הגולן - "החלוצים", גיבורי "חומה ומגדל". עוד כשהייתי ילדה קטנה שגדלה בסיביר הרחוקה - הייתה הניה סמל להערצתי. סגדתי לה לפני שממש הכרתי אותה. סיפורה הלך לפני. סיפרו במשפחה כי בשנות העשרים שלה הניה עזבה את הנוחות שבבית אביה ואת הלימודים באוניברסיטה בצרפת והצטרפה להכשרה של "השומר הצעיר", בדרכם להגשמה בפלשתינה א"י. היה זה למורת רוחו של אביה שכמעט נידה אותה, אך היא לא נרתעה.

הייתי גאה שיש לי דודה כזאת. זה התאים לי מאוד. רציתי להיות כמוה. הערצתי את עמידתה האיתנה על דעתה, נחישותה ודבקותה באידיאלים שהאמינה בהם. היא לא נרתעה מפני הקשיים שעמדו בפניה עם עלותה. המירה בלי היסוס את החיים הנוחים בבית אביה: הפלגות על נהר הפינה, רכיבה על סוסים, אופניים וכרכרות - בעבודה פיסית קשה כדי לבנות חברה חדשה לקראת הקמת המדינה.

אמנם ראיתי את הניה כבר בשנת 1937, אך הייתי אז רק בת שלוש. היא באה לפינסק לבלות את הקיץ בבית הוריה (סבי וסבתי) יחד עם בתה הבכורה איה. הן התלוו לאפרים, שיצא בשליחות ההנהגה העליונה של "השומר הצעיר" בוורשה. את הניה אני בקושי זוכרת מאותו קיץ, אך את בת דודתי איה (אייקה) זכרתי כל חי. שתינו נולדנו באותו יום, 15.3.1934, היא בבוקר בפלשתינה ואני בערב בפינסק. שיחקנו אז יחד ואפילו קצת רבנו בבוסתן עצי הפרי של סבא מיישה. לסבי היה גם בית מלון, המפואר בעיר, אבי ניהל אותו ודירתנו הייתה שם. במלון היה בית קפה שהיה מפורסם כמקום מפגש של צעירים יהודים למסיבות five o'clock בשהותה בפינסק הייתה הניה מבקרת שם יחד עם אמי.

איש לא העלה על הדעת שכמה שנים לאחר שובם חזרה לפלשתינה, בראשית שנת 1941, אסון כבד יפקוד אותם ואייקה תמות מסקרלטינה עקב היעדר תרופות אנטיביוטיות, והיא בת שבע בלבד. כשנודע לי על מותה הרגשתי מועקה נוראה ומעולם לא השתחררתי ממנה. הסינדרום: "למה היא ולא אני?" - רדף אותי. אף פעם לא הזכרתי את שמה של איה בנוכחות הניה או אפרים.

הניה היוותה עוגן הצלה למשפחתנו בשנות גלותנו. על אף שהייתה רחוקה מאיתנו בעת שהיינו בגלות סיביר - היא זו שתמכה בנו ועזרה לנו לשרוד שם בתנאים הקשים. במשך חמש שנים. כשאבדה את עקבות משפחתנו עם תחילת המלחמה, בדבקות חיפשה אותנו. על אף שהיו אלה שנות מלחמת העולם השנייה, היא הצליחה למצוא אותנו. היינו כלואים במחנה לעבודות כפיה בסיביר הרחוקה, ואח"כ כשנתנו לנו חנינה הועברנו לעיירה קמין שעל נהר האוב. חיינו היו בסכנה. עד היום אין לי מושג איך הצליחה לאתר אותנו, כנראה, בעזרת הצלב האדום הבינלאומי. החשוב מכל - מהרגע שאיתרה אותנו, הצילה אותנו. התחלנו לקבל ממנה ומהדודה פניה, שגם היא הייתה בפלשתינה, חבילות מזדמנות ובהן קצת בגדים, נעליים ולפעמים אפילו כדורי סכרין (ממתיק) שהיו מצרך נדיר ומבוקש. היו אלה חבילות מצילות חיים, שהצליחה להעביר לנו, כנראה גם זאת דרך הצלב האדום. פריטים אלה, שמרביתם מכרנו בשוק הפשפשים, חילצו אותנו מחרפת הרעב והכפור. בימי ראשון הייתה אמי פורסת סמרטוט על האדמה הלחה ואני ישבתי לידה - עלובים הם חיי הרוכלים.

בתקופת גלי הרפטריאציה (חילופי אוכלוסין) שלאחר מלחמת העולם, בכאוס הגדול שוב נעלמו עקבותינו. הניה לא שקטה ושוב חיפשה אותנו בין "פליטי המלחמה" שהתקבצו בפולין. באגדרלמוסיה ששלטה אז לאחר המלחמה כל אחד חיפש מישהו ששרד מהמשפחה או מכרים ואפילו שכנים. הניה הצליחה למצוא אותנו, והפעם בעזרת נחום בונה, חבר ילדותה, גם הוא מבני פינסק, ממייסדי שער הגולן. עם שחרורו מהבריגדה נמנה נחום עם מייסדי "הבריחה", מוסד שהוקם אז באירופה (בשנת 1945!) למען הצלת "שארית הפליטה" של היהודים, מתופת הפוגרומים שהתחוללו אז בפולין.

במכתב מחודש יוני 1946, שנשמר אצל הניה, מבושר לה נחום בונה, כי לאחר חיפושים רבים וטלטולים בין בתים הרוסים בעיר וורוצלב (ברסלאו בגרמנית), ברחובות ללא שמות, הוא מצא את כולנו, פליטים נואשים, נתונים בסכנת חיים. בלשון סתרים הוא הסביר לה כי מוסד "הבריחה" פועל למען הצלת היהודים ובראש ובראשונה פועל למען הצלת הילדים, על ידי הברחתם מחוץ לגבולותיה של פולין. נחום מבטיח להניה, כי ידאג למשפחתה כמיטב יכולתו "ולא לשם המליצה"! בפירגון גדול מתאר הוא את סבא משה: "דער זעלבער מיישה שמידט (אותו משה שמידט) עם הטון הסמכותי, מלא מרץ וכבר רוקם תכניותיו לאריגת רשתות דייגים עבור הקיבוץ! נחום מתעניין בדבר סיכוייה של הניה להשיג עבור הוריה "סרטיפיקט" משלטונות המנדט, במסגרת מדיניותם לאיחוד משפחות, ומביע תקוותו שאולי תתאפשר יציאתם מפולין בדרך חוקית, וזאת עוד לפני בוא החורף האירופי. שאם לא, יצטרכו ללכת "כדרך כל אדם" (כלשונו של נחום).

במכתבו הוא מדווח להניה כי לשם הצלת "הילדות" (אחותי ואני), רצוי להפריד אותנו מההורים ו"למסור" לקבוצת הילדים של "השומר הצעיר", כדי למלט אותנו אל מחוץ לגבולותיה של פולין במהירות האפשרית. הוא אכן ייעץ זאת להורי.. הורי התלבטו לקראת צעד גורלי זה. דעתה של הניה, שבמשפחתנו הכירו בחכמתה והתחשבו בדעתה, הייתה עניינית

ואוטוריטיבית. אכן נפרדנו מההורים, ולילה אחד, בחסות החשיכה, במסגרת קבוצה של 35 ילדים, נערות ונערים, צעדנו לאורך של 38 ק"מ בעקבות שני מברחים מקצועיים ושני מלווים מבוגרים, שאחת מהם הייתה דודתי סוניה. זה היה מפחיד. "גנבנו" את הגבול "וברחנו" מפולין. ההורים נשארו מאחורי מסך הברזל. במכתבו מסוף חודש יולי 1946, דיווח נחום להניה בלשון סתרים, כי "הילדות" נמצאות כבר "מהעבר השני". הקשר עם ההורים נותק. לא הבנתי אז מה גדול היה הקורבן שהקריבו ההורים למען הצלתנו, כאשר נפרדו מאיתנו ולא ידעו אם אי פעם עוד יראו אותנו. למזלנו, כעבור כחצי שנה גם "המבוגרים" וגם הסבא והסבתא, צעדו "כדרך כל אדם" וברחו מפולין.

התאחדנו כל המשפחה, כולל הסבתא והסבא שלי (הוריה של הניה), ונקלטנו באחד ממחנות הפליטים והעקורים שהוקמו על אדמות גרמניה הכבושה. הניה עקבה אחר צעדינו והמשיכה במאמציה להשיג סרטיפיקט עבור הוריה שיאפשר הבאתם אליה, לפלשתינה. סיפרו במשפחה שהיא טרחה והתדפקה על דלתות משרדים שונים בשנת 1947 הצליחה לקבל עבורם סרטיפיקאט משלטונות המנדט והביאה את הוריה לפלשתינה א"י. יחד עם אפרים קלטו אותם בביתם ב"שער הגולן". זה לא דבר מובן מאליו, ואיננו דבר פשוט, במיוחד כאשר אותה עת גם טיפלה באמנון, בנה התינוק, שזה לא מכבר נולד לה. במסירות היא טיפלה בהוריה גם בהמשך עם פרוץ מלחמת העצמאות, כשנאלצו הנשים והילדים לפנות את הקיבוץ. גם בימי הצנע תמכה בהוריה. וכך גם עד ימיו האחרונים של אביה. הניה, הבת שמרדה באביה, טיפלה בו בשנת חייו האחרונה עם כל הקשיים שהיו כרוכים בגלל מצבו.

במבט לאחור יש לי הרגשה שלא הצדענו לה מספיק, כל אחד בתורו, עבור מה שעשתה למענו. כמה דאגה, טרחה ועמלה למענו לשם הצלתנו. אני, אישית, חייבת לה תודה רבה על עזרתה לקליטתי בישראל לאחר עלייתי.

הייתי בת 15 וחצי כאשר עלינו לישראל, ביום 29.8.1949. הניה באה לפגוש אותנו במחנה "שער העלייה" במבואות חיפה. היא התייצבה בשער המחנה, מיד לאחר ששוחררנו מהבידוד בעקבות החיטוי בד.ט.ס סוף סוף פגשתי אותה.

היא הייתה כל מה שדמיינתי לעצמי ואף יותר. אישה חכמה, נאורה, פניה פתוחות, נאות עם זיק מיוחד בעיניה, נמרצת אך לא לוחצת, אישיות כובשת. את מילותיה לא בזבזה לריק. הייתה רצינית ומאוד עניינית. מוח צלול וחוש הומור מדוד. סוציאליסטית בהכרתה ובמעשיה. הניה לקחה אותי ואת אמי בטנדר של הקיבוץ לשער הגולן. לא אשכח חוויה זו לעולם. זה היה השבוע הראשון שלי בישראל. לראשונה ראיתי נופיה הנהדרים והלא מוכרים לי, עצי זית מלכותיים ושיחי צברים עוקצניים. הניה הציעה לבדוק אפשרות לצרף אותי, כילדת חוץ לשכבתה של איה ז"ל, שהיו בני גילי ממש. הם למדו במוסד החינוכי של בית-אלפא, ואם אשתלב בשכבה, אוכל מיד להמשיך בלימודי בתיכון. לכאורה, זה נראה כפיתרון אידיאלי להקלת קליטתי בישראל. הניה לקחה אותי למתפרה של הקיבוץ, שם תפרו לי מכנסיים קצרים כחולים עם גומיות, חולצה לבנה עם שרוולים תפוחים ונתנו לי כובע טמבל. מבחינה חיצונית התחזיתי כ"צברית". אך לא על פי הלבוש קבעו ילדי השכבה את יחסם אלי! הם ישבו במעגל סביב מדורה. הניה הציגה אותי בפניהם. הצטרפתי אליהם, אך הם התעלמו ממני. לאט, לאט, זיתי אחורה אל מחוץ למעגל. רק נערה אחת, שזכורה לי לטובה, שלומית היה שמה, יצאה מהמעגל והתקרבה אלי. היא ביקשה לדעת פרטים על חיי, דיברה אתי קצת, אך חבריה קראו לה והיא חזרה למעגל. לאט, לאט, הרחקתי עצמי מהמעגל וחזרתי לדירת דודתי.

עברו עוד יומיים שלושה ואיש מבני השכבה לא חיפש אחרי. הייתי "זרה". הייתה זו הרגשה מוזרה. מעולם לא הרגשתי עצמי "דחויה". אמי, שהייתה אישה חכמה, הבינה מיד כי מוטב לוותר על התוכנית של קליטתי בקיבוץ. גם הניה, כמובן, לא לחצה ולא ניסתה לשכנע אותי לתת לזמן לעשות את שלו. אמי העדיפה שלא להעמיד אותי במבחן זה. הכל עבר בשתיקה, וכעבור ימים אחדים חזרנו לאוהל שלנו ב"שער העלייה". לימים חשבתי שבני השכבה שגדלו יחד מיומם הראשון היו מאד מלוכדים ולא היה שם מקום לאף אחד אחר, במיוחד לא מישהי שהייתה זרה לתרבותם והתנהלותם.

אז לא נהייתי קיבוצניקית, אך ניחוח הקיבוץ קצת דבק בי. אמנם לא נקלטתי בשכבת בני גילי, אך התאהבתי בדודתי הניה ודודי אפרים. בסקרנות עקבתי אחר חייהם בקיבוץ. אמנון היה אז בן חמש, גיל נפלא. התענגתי מהתנהלותו בבית הילדים ובשעות הביקור אצל ההורים. הוא היה ילד יפה. מבטו היה מיוחד. כבר אז היה דומה לאפרים.

אמנון יקירי, מקום חם שמור בלבי להניה ואפרים. הייתה להם השפעה רבה על חיי בשנותי הראשונות בארץ, והם תרמו רבות להתאקלמותי. כשחיפשתי מסגרת לימודית בתיכון ערב, המליצה הניה שאפנה לתיכון "לסל" של זרם העובדים. כשחיפשתי עבודה לשעות הבוקר כדי שאוכל ללמוד בערב, הפנה אותי אפרים למערכת "על המשמר", שבעברו שמש כאחד מעורכיו. עבדתי שם מגיל 16 עד 18. בזכותו פגשתי שם אנשים מאוד מעניינים שעזרו לקליטתי ולגיבוש תפיסת עולמי.

בשנותיה האחרונות, בעת שבאנו לברך אותה כל שנה ביום הולדתה, הניה הייתה חופשית, בדחנית וגם ביקורתית. היא עקבה אחר השינויים הפוליטיים והתרעמה על התפוררות התנועה החלוצית והרס התנועה הקיבוצית. התרעמה מאוד על התקשורת בגלל הביקורת שהוטחה על שער הגולן בגלל הפינוי במלחמת השחרור של הנשים והילדים. ביום הולדתה ה-103 התלוננה ש"אלוהים שכח אותה". לכל מי שאיחל לה לחיות עד 120 אמרה כי תורמת לו את 17 השנים שנותרו לה. לא תיארה לעצמה ששמונה שנים עוד תנצל לעצמה! לפני שנתיים, ביום הולדתה ה-109 הסתכלה עלי בהתחלה בתמיהה, וחששתי שהיא כבר לא מזהה אותי, אך כעבור מספר רגעים בקולה הצלול היא אמרה: "זוהי, לא הכרתי אותך, את הסתפרת!?" וזה היה נכון. שושנה (זוזה) ברמן לבית שמידטש

הספד וקיום הבטחה

בבואי להספיד את הניה אני מקיימת הבטחה שהבטחתי לה לפני 20 שנה. כאשר חגגנו להניה יום הולדת 90 במסעדה בגוש חלב, הניה ביקשה ממני שהברכה שברכתי אותה תהפוך בבוא היום להספד שלה. והנה אני מקיימת הבטחה, והדברים האלה הם ברוח הברכה ההיא. כמה נעים היה אז לשבת ולברך, ולחשוב שאת, הניה, בת 90 ולחייך. ביום ההוא ברכנו בשבחים, בלחיצת יד חמה בעוגה טעימה ובזר פרחים. וייחלנו שבדרך המיוחדת תמשיכי להיות לנו חברה ושותפה נהדרת.

אומרים: מי שיש לו אמונה בדרך חיים - הדרך תיטיב לו עם השנים ותזכה אותו באריכות ימים.

ועוד אומרים: זכות גדולה היא לאדם בן 90 המסוגל ליישב דעתו בחיי היום יום ובידו להטות את המחשבה והמעשים כרצונו. יש לשבח את כוח המחשבה שבך, הניה. המחשבה גבוהה היא מכל בחינה והיא שומרת על האדם מן הכול ומאפשרת לו להתחדש ולשאת בעול.

ועוד אומרים שסוד לאריכות ימים היא הפשטות.

ורבי נחמן מברסלב אומר: "מידת הפשטות גבוהה היא מן הכול וממון ועושר מקצרים חייו של אדם ומתוך שאדם ותרן בממונו זוכה הוא למוח זך וצלול ואז יוכל לבוא בכל יום אל הטוב והגנוז שבו שהוא אריכות ימים".

משהגעת לגיל 90 החלטת לפרוש מהעבודה.

כמה מעלות דרושות לו לאדם לקבל החלטה בדעה צלולה, להתנתק מעבודת הקודש, אותה עשית שנים רבות.

זכות גדולה נפלה בחלקך שבגילך את יכולה ליישב דעתך, לחשב את דרכך ואת פועלך.

הרעיון לפרוש מהעבודה חולף במוחו של כל אדם בגילך כמעוף הציפור,

אבל צריך לו לאדם הכוח והשכל לצוד את אותה הציפור ברגע הנכון.

ברגע זה המחשבות רבות, מחשבה מולידה מחשבה שניה ושלישית, ורק אישה חכמה ואצילית כמוך יודעת להקשיב למחשבות.

ומשנתת להן להיכנס, עבר ועתיד התערבבו, ובשיקול דעת קבעת את ההווה,

את הרגע בו תפרשי מהעבודה.

צאו וראו כמה מעלות דרושות לו לאדם שזכות הבחירה היא בידו להחליט על זה הרגע.

ואת, הניה, שעבדת שנים רבות בהנהלת חשבונות במסירות רבה ובדייקנות,

ידענו תמיד שאפשר לסמוך עלייך.

בצניעות ובשקט נפרדת, בהדרגה נתח אחר נתח מעבודתך,

ואנו הרכנו בפנייך את הראש על הרצון העז והכנות לשמור על צלם אנוש.

נעמה לנו עבודתך, וחברתך שבעתיים.

במילים "אין דבר" נהגת לעודד אותנו ומצאת את הדרך אל כולנו.

לכל חידוש ניגשת בראש פתוח, ועשית את עבודתך ללא צורך בפיקוח.

בשקדנות רבה, ממש להעריץ, מצאת את כל הסכומים מבלי להחמיץ.

לימדת את כולנו שדין פרוטה כדין מאה, ועל כך זכית מכל הגזברים למחמאה.

לאחרונה עסקת במעט שנותר עדיין,

ידעת כי זו הדרך לשמור על ראש צלול.

חריצותך ואמונתך סללו לך דרך לחיים ארוכים.

אדם המאמין באמונה שלמה בדרכו - אמונתו מתפשטת בגופו ומחזקת את נפשו.

ואת, הניה, אישה פשוטה צנועה ואופטימית, זכית לאריכות ימים בזכות אותה פשטות.

ומהרגע ההוא, חלפו להם עוד 20 שנה.

ואריכות הימים התארכה לה, וזה הרגע בו את נפרדת מהעולם בגילך המופלג.

קשה לחשוב על שער הגולן בלעדייך.

בשעת פרידה זו יודעים כולנו שאין אדם מושלם, אבל יש אדם משלים - משלים משימות בכל

הדרו, משכין שלום בין אדם לחברו, דורש יושר וכנות, נותן מחויבות, כבוד והגינות.

ואת, הניה, היית כזאת. השלמת משימות ופרשת מהעבודה, ועתה מהחיים.

לדורות הבאים נספר שהיית חלק מרקמת הנהלת חשבונות להתפאר.

והיום, עם דמעות בעיניים, יודעים שתם עידן המייסדים.

והרבה עוד ייכתב עלייך בספר דברי הימים של קיבוץ שער הגולן.

משעברת לגור ב"בית הדר" וראית את תהפוכות הזמן והשינויים העוברים בקיבוץ, אמרת

לי שמעתה את רק משקיפה מהצד, אלא שניכר בך כי איכפת לך מאוד מעתיד הקיבוץ שכה

אהבת. אנו מביאים אותך היום למנוחת עולמים, אחרונת דור המייסדים בשער הגולן.

תודה לך ולכל חברייך המייסדים שבניתם לנו קיבוץ לתפארת.

ותודה לך, הניה, שלימדת אותנו מהי צניעות ומהי פשטות.

וכשמלאכי השרת יפתחו את ספר דברי ימי חייך יזכוך במקום של כבוד שם למעלה כפי שזכית

לו כאן בביתך אל מול גולן.

שלום לך, חברה יקרה!

בשם עובדי הנהלת חשבונות לדורותיהם

רבקה אמיר

הניה רבינוב - סוף תקופה

בכל כלי התקשורת בארץ ציינו את פטירתה של הניה רבינוב תחת הכותרות 'ותיקת חברי הקיבוצים בישראל' ו'האישה המבוגרת ביותר בארץ' - בת מאה ועשר שנים ותשעה חודשים במוותה.

לא היתה זאת הפעם הראשונה ששמה עלה בכותרות העיתונות - קדמה לכך הידיעה על ההצבעה לכנסת. ב-9.4.2019. כך כתבנו אז בעלון הקיבוץ:

המצביעה הוותיקה בישראל

בקלפי שלנו בשער הגולן הצביעו יותר מ 400 בעלי זכות הצבעה, וביניהם גם הניה רבינוב שחגגה למחרת הבחירות יום הולדת 109 והוכתרה בכתבה בעיתון "ידיעות אחרונות" כמצביעה הוותיקה ביותר בישראל!

הניה לא ויתרה על הצבעה בבחירות. היא הגיעה מ"בית הדר" בעזרת כיסא גלגלים, בנה אמנון, רעייתו ובנותיהם - נכדותיה של הניה, ומימשה את זכותה הדמוקרטית. כל הכבוד!

הקשבתי לראיון שנערך איתה ביום הולדתה המאה - קול צלול ודברים שקולים וברורים, וכמה גאווה בקיבוץ שער הגולן, כמה דגש על אידיאלים ומימושם וכמה ביטחון שהתנועה הקיבוצית אמנם משתנה אבל תמשיך להתקיים. היא הבחינה היטב בשינויים החלים בתנועה הקיבוצית ובשער הגולן, וכך אמרה בדברי הברכה שלה ליום הולדת הקיבוץ בהיותה בת תשעים ותשע (כמעט): "המילה שינוי מהדהדת באוויר. הוויכוחים נמשכים. פחתה הנכונות למלא תפקידי ניהול המשק והחברה. השכיר תופס את מקומו של החבר בהנהגה, כמעט והיה לנו מזכיר שכיר שינהל את חיינו. חברים יקרים, באיזו דרך שלא תבחרו, אם זה קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי או סתם כפר - משאלה לי אליכם: אל תתנו לדשא הציבורי להצהיב, לעצים

להתייבש כי לא יהיה מי שיטפל בהם, אל תתנו לבתים הציבוריים לעמוד חשוכים ושוממים, המשיכו לנהל בהם חיי חברה ותרבות... אל תתנו ש"בית הדר" יהפוך למרכז רווח - שימרו עליו כמקום בטוח בו ימצא מיטה חמה ופת לחם הזקן הבודד והחלש... והשם "שער הגולן" לא יימחק!" עם מותה הסתיימה בעיני תקופה - תקופה של ערכים והנכונות לחיות לאורם. תקופה שבה עם כל השינויים המתבקשים ידעו מה יש לשמר כדי לחיות בחברה בריאה. אישית, אבד לי מקור בלתי נדלה של ידיעה וזכרונות. למשל: אחרי שבתיה שגיא סיפרה בערב "הקדשה" על ישי אבני ז"ל, היתה זאת הניה שסיפרה בפרטי פרטים על השמיניה הראשונה של ילדי שער הגולן ובאותה הזדמנות על הוויכוחים איך לבנות את הבתים בקיבוץ. הדוגמא הבולטת האחרונה היתה כשערכתי את הספר "משלנו". נתקלתי בסיפורים על ילדים שצוינו רק באות הראשונה של שמם או בשמם הפרטי בלבד. את חלקם זיהו רותי אשל ועפרה שן, אבל עדיין לא היה לי זיהוי מלא ומאומת. הלכתי להניה ל"בית הדר", הצגתי את הבעיה והיא זיהתה כל אחד ואחת מהילדים עם שמות המשפחה, ולפי הצורך גם שמות ההורים והיכן עבדו, וגם השלימה לי, אימתה או פסלה סיפורים אחרים. בת כמה היתה אז? 98-99. הפגישה הבאה איתה היתה כאשר שהיתי זמנית ב"בית הדר" והצטרפתי לשולחן שלה. ואז היא חקרה אותי וביקשה לשמוע ולדעת מה קורה בקיבוץ, ותוך כדי כך השלימה לי עובדות על בתים, אנשים והחלטות מימי העבר. לאחרונה שוב שהיתי ב"בית הדר" בתנאי בידוד קורונה, ומאוד רציתי להשלים את סיפורי האיזולציה שפורסמו בעלון, בו התייחסו המספרות רק לאיזולציה של הילדים. רציתי לשאול מה היה עם החברים, אבל, לצערי, הניה כבר לא יכולה היתה להשיב לי. אפשר, אולי, להתנחם שהניה נפטרה בשיבה טובה, אבל נשארתי תחושת האובדן לא רק האישית אלא גם הציבורית, אובדן של דור וערכים. אכו, עם מותה הסתיימה תקופה. חסרים לנו עכשיו מאוד אנשים כמו הניה והערכים שלאורם חיתה. יהי זכרה ברוך!

כרמלה

לזכרה אני מקדישה את הקדיש הקיבוצי (שעיבדתי ממקורות שונים), מתאים לאישיותה ולכל פועלה.

קדיש קיבוצי

יתגדל שם האדם,

יתעלה פעל-חיו

ויתקדש בזכרוננו

על צרור מעלליו בימי חלדו

ועל המעש שלא הספיק להשלימו,

על החלומות שנטו - ונמגו,

על סגולות-יקר

ואף על חולשות-אנוש

שנגזזו מבעד לדזק הערפלי של הזמן.

יפקד זכר האדם,
הד-חיו כזהר הרקיע בלבנו
ושמו לפני שמש ינון.
פי מותר האדם הוא הזכרון,
לא בחשך שמו יכסה.

המשך-החיים
יצמיח פרחן לכאבנו,
וננצור את כל פרחי-חיו לקמים רבים.

יתגדל שם האדם וישתבח בזכרוננו.

הניה יקרה,

אני נפרדת ממך בשם הדור השני של יוצאי פינסק לדורותיהם.

את היית סמל ומופת, אישה חזקה, חכמה, אמיצה וישרה.

אסיים במילות השיר חופים:

"חופים הם לפעמים געגועים לנחל, ראיתי פעם חוף שנחל עזבו עם לב שבור וחול ואבן"

ואת הלכת כמו עץ ענק שהשאיר אותנו אבלים וכואבים.

תהיה נשמתך צרורה בצרור החיים.

לאמנון והמשפחה, אנחנו איתכם.

חנה הראל

נציג ארגון יוצאי פינסק מספיד

לאמנון, הנכדים, הנינים ומשפחת שער-הגולן,

לצערנו, נבצר מאיתנו להיות עמכם בטקס הלוויה של הניה רבינוב, אמא, סבתא, סבתא רבא

וחברה יקרה, אך אנו משתתפים איתכם בליבוותנו.

בשבילנו, דור ההמשך בארגון יוצאי פינסק, הניה תמיד היתה שם.

תמיד קשובה, תמיד עוזרת במילה ובעצה.

סיפור חייה התחיל בפינסק, אבל היא מעולם לא עזבה אותה.

בביקורינו בשער-הגולן הרבתה לספר על בית המשפחה החם והאוהב, ותמיד עודדה אותנו

בפעילויות הארגון החשובות "להנצחת היהדות הנפלאה שנכחדה".

נוחי בשלום על משכבך, הניה אהובה, ותשגיחי עלינו מלמעלה.

הנהלת הארגון והחברים

הניה רבינוב - אחרונות מייסדי שער הגולן - תולדות חיים

הניה נולדה ב-10.4.1910, להוריה משה וחנה שמידט, משפחה יהודית - חסידית מבוססת, במעין אחוזה בכפר בפולין. במלחמת העולם הראשונה עברה המשפחה מהכפר לעיירה. ומשם לפינסק, עיר המחוז. בשנים 1920-1928 למדה הניה בבית ספר יסודי, ובין יתר המקצועות, שפות: יידיש, עברית, רוסית ופולנית. את לימודיה המשיכה בגימנסיה "תרבות".

ב-1925 הצטרפה הניה לקן "השומר הצעיר" ובשנים 1926-1927 הדריכה מספר קבוצות. בשנת 1928 החלה הניה ללמוד באוניברסיטה גרנובל בצרפת, אך לאחר שנה הפסיקה את לימודיה ובחרה לצאת להכשרה (כהכנה לעליה לארץ). לאחר שנתיים עזבה הניה את ביתה האמיד, למרות התנגדות הוריה, עלתה ארצה והגיעה למחנה האוהלים ב"עין הקורא" בראשון לציון. בשנת 1931 הגיע אפרים רבינוב ל"עין הקורא". והם חידשו את אהבת נעוריהם והקימו משפחה. איה בתם נולדה ב-1934. כבעלי ניסיון בהדרכה יצאה המשפחה לשליחות בפולין בשנים 1935-1937. בשנת 1937 עבר הקיבוץ להתיישבות קבע בעמק הירדן. אפרים והניה היו מראשוני המתיישבים. הניה עבדה בגן-ירק, בכרם, במטבח ובטיפול בילדים.

ב-1940 פקד את המשפחה אסון: הבת איה נפטרה מדיפטריה, בטרם מלאו לה שש שנים. בנם אמנון נולד ב-1944. בשנים 1945-1948 היתה הניה אם בית לשלוש חברות נוער מתורכיה, מפולניה (ניצולי שואה) ומרומניה.

עם פרוץ מלחמת העצמאות עברו ילדי הקיבוץ והמטפלות לגלות בחיפה. אחרי שחזרו הניה נבחרה למזכירה. בהיותה מזכירת הקיבוץ, ניהלה את שיחות הקיבוץ, ערכה ביקורי בית והוציאה את עלון הקיבוץ בעזרתו של בעלה אפרים. תפקידים נוספים שמילאה היו: מחסנאית בגדי ילדים, חברה בוועדות חברים ובראות. ב-1955 החלה הניה לעבוד בהנהלת חשבונות, עברה השתלמות של חודש והוסמכה כמנהלת חשבונות מטעם "ברית פיקוח". היא התמידה בעבודה זו עד גיל 90. עם פתיחת "ביתנו" (מכללת הגמלאים של עמק הירדן) השתתפה הניה בחוגים שונים, ואהבה במיוחד את החוג לידיעת הארץ, במסגרתו טיילה ברחבי הארץ. בשנת 2000 החלה לעבוד ב"רב חן" (תעסוקה מוגנת לקשישים בשער הגולן). בראיון שנערך עם הניה נכתב: "...לאחר שסרגתי מספיק בובות וארגתי שטיחים, התמכרתי למחשב, קראתי חדשות מהארץ והעולם, גלשתי באינטרנט ושיחקתי במשחקים שונים...". הניה אהבה לקרוא עיתונים ולפתור תשבצים בעיתונים השונים והמשיכה לקרוא הרבה גם בשנותיה המאוחרות. הניה הייתה אישה אצילה, והקפידה לקיים את עצמאותה, בשנת 2006 נכנסה הניה ל"בית הדר", לאחר שנפלה בביתה. לאחר תקופת שיקום, נשארה לחיות ב"בית הדר" והשתתפה בפעילויות הבית, המשיכה לקיים פעילות גופנית ודאגה תמיד לתת מתנות לעובדי הבית. בזמן שהותה ב"בית הדר", צוות הארכיון נעזר בהניה, שניחנה בזיכרון בלתי רגיל וזכרה פרטים רבים מתולדות הקיבוץ, וקיבלנו ממנה מידע רב ותשובות מפורטות.

לכבוד חגיגות המאה של התנועה הקיבוצית ולכבוד יום הולדתה ה-100 של הניה, הוזמנה הניה לברך בחגיגת המאה לדגניה, בסוף דבריה כתבה: "...אני מסתכלת על קיבוצי היפה והירוק ונזכרת בשממה שהייתה, אדמה מלאה קוץ ודרדר, ורק הודות לרצון החזק וההתלהבות הצלחנו להקים לנו בית שעדיין מתנהל כקיבוץ שיתופי, למרות הרוחות הנושבות להתחדשות מדי שנה. ואם גם יבוא השינוי, עוד נהייה מקום שטוב לחיות בו, וסביבתו רבים הקיבוצים יפים וירוקים. אשרינו שזכינו לכך. אני גאה שנטלתי חלק בבנייתו של יישוב יפה כל כך כמו שער הגולן." הניה השאירה אחריה את בנה אמנון ומשפחתו, נכדים ונינים.

תנחומינו למשפחה. יהיה זכרה ברוך!

צוות ארכיון שער הגולן

נפרדים מהניה

כותרות כתבות מאמצעי התקשורת

ידיעות אחרונות: הניה רבינוב, הקיבוצניקית הוותיקה ביותר, נפטרה בגיל 110: "אמא היא הציונות במיטבה, מפעל חיים של חלוציות, עלייה, התיישבות והיאחזות בקרקע".

Ynet: בגיל 110: נפטרה ותיקת חברי הקיבוצים בישראל. הניה רבינוב, שעברה את מלחמת העולם הראשונה ואת מגפת השפעת הספרדית, הלכה לעולמה בגיל 110 ותשעה חודשים. היא עלתה לישראל בגיל 20, וחיה בקיבוץ שער הגולן. בנה מספר: "היא הייתה אישה קטנה בגובה, אך אמיצה וגדולה ברוחה".

N12 מאקו: חברת הקיבוץ המבוגרת ביותר הלכה לעולמה בגיל 110 "הניה רבינוב היא אחרונות מייסדי קיבוצנו - צעירים אידיאליסטים, חלוצים, אשר חלמו על עלייה לארץ ישראל והקמת קיבוץ, האמינו קמו ועשו".

Walla news: הניה רבינוב, ותיקת חברי הקיבוצים, מתה בגיל 110. ישראל היום: בגיל 110: נפטרה ותיקת הקיבוצניקים / הניה רבינוב, מקיבוץ שער הגולן. בנה: "אישה קטנה בגובה, אך גדולה ברוחה. הצער מהול בגאוה".

הארץ: הניה רבינוב, ותיקת חברי הקיבוצים ומייסדי שער הגולן, מתה בגיל 110 / רבינוב נחשפה לרעיונות הציונות, השוויון והשותפות בשומר הצעיר, ואלו הובילה אותה לעלות לארץ ישראל ולהשתתף בהקמת הקיבוץ.

המהדורה המרכזית חדשות 13 כתבה: הניה רבינוב, חברת הקיבוץ המבוגרת בישראל, הלכה לעולמה.

ערוץ 13 - שרון גל מראיין פרידה מסבתא: סיפורה של הניה רבינוב שהלכה לעולמה בגיל 110.

דבר: הניה רבינוב, ותיקת חברי הקיבוצים בישראל נפטרה בגיל 110.

רדיו 103 ינון מגל וכן כספית: הניה רבינוב, ותיקת חברי הקיבוצים, הלכה לעולמה בגיל 110. ראיון עם בת עמי לשם, חברת הקיבוץ, שעבדה עם הניה.

הזמן הירוק: הניה רבינוב, שער הגולן, נפטרה בגיל 110.

רובי המרשלג, רשת ב: בגיל 110 נפטרה אמש הניה רבינוב, וותיקת חברי הקיבוצים. היא התגוררה בשער הגולן, מילאה תפקידים רבים בקיבוץ. היא הייתה חברה פעילה ודעתנית, ניהלה חיים עצמאיים לחלוטין עד מעבר לגיל 100, כולל רכיבה על אופניים והגעה לחדר האוכל. היא הותירה אחריה בן, אמנון, נכדים ונינים. יהי זכרה ברוך.

תמר איש שלום: "ובבוא יומי ונשמתי תפרח, יגידו עוד נשאר אנושי כל כך". הניה רבינוב ותיקת חברי הקיבוצים ומייסדי קיבוץ שער הגולן שמתה בגיל 110 קוראת שיר שכתבה ביום-הולדת 90 למייסדי הקיבוץ. מתוך הכתבה הנפלאה של 10elilevi@ הערב ב newsisrael13@

אחיה ראב"ד ynet: דור הולך ונעלם: בקיבוץ שער הגולן הלכה לעולמה הניה רבינוב, בגיל 110 ועוד תשעה חודשים. רבינוב ז"ל, ילידת פינסק, הייתה האחרונה מבין מייסדי הקיבוץ ב-1937, וחברת הקיבוץ המבוגרת בישראל. יהי זכרה ברוך. ynetalerts@

נדב איל: בקיבוץ שער הגולן נפטרה הניה רבינוב, בת 110. הנה הודעת הקיבוץ המלאה, כפי שהביא 10elilevi@. שימו לב לציטוט של אלתרמן בסוף הודעת הקיבוץ.

**בית שער הגולן אבל
על מותו של חברנו היקר
גרשון (גרל'ה) אלמוג
ומשתתף בצער המשפחה**

משרד החינוך

משרד החינוך

מלבי מן פירן

הביטחון האישי הוא חלק מאיכות החיים

בואו הצטרפו אלינו!

התנדבו ליחידת המתמיד
להגנה על הבית ולחימה בפשיעה

לכרטיס והצטרפות:
צפיר יצחקי: 050-7336463 קובי אלברט: 050-6272609

חברים כותבים

בחירות / רפי הלמר

היום קשה בקלפי להצביע,
אף מנהיג מפלגה על המצע לא מודיע,
איש אינו יודע באיזה מפלגה לבחור,
ואיזה מנהיג יביא בעתיד את האור.

יש שמאל קטן ומרכז מבולבל וימין,
קשה לדעת במה כל גוש מאמין,
המפלגות נשארו רק החומר האנושי השתנה,
מה שהיה פעם הוא לא כמו השנה.

כל איש ימין אומר: "אני האיש של ביבי",
ולא יודע מה זה ליכוד הכל עובר חביבי,
מפלגת העבודה לחלקים וזרמים מפורקת,
וההנהגה שלה מהעם היושב בציון מנתקת.

תוצאות ההצבעה בקלפי

2-4.2.2021

אישור תוכנית משק לשנת 2021
כפי שהוצגה בשיחת קיבוץ מיום 21/1/2021

בעד 148

נגד 15

תוכנית המשק - אושרה!

תקציב אישי 2021
אישור תוספת בסך של 0.9% לתקציב הבסיסי של החברים

בעד 161

נגד 7

תוספת לתקציב האישי - אושרה!

העלאת יעד הפנסיה
ע"פ המלצת צוות פנסיה בשני שלבים 2021 יעד 5,650 ₪
ובשנת 2025 יעד של 6,000 ₪

בעד 162

נגד 9

העלאת יעד הפנסיה - אושרה!

בית שער הגולן משתתף בצערה

של ציפי מליאנקר

ובני משפחתה

במות אחיה

משולחן משאבי אנוש

הסדר זיקה - זך הסבר לחברים

לקראת סיום החודש הראשון ליישום הסדר הזיקה, ולאחר מספר שיחות בנושא ושאלות שעלו מהשטח, מבקשת להבהיר כמה נקודות:

1. לפי ההסדר, עושים יישור קו בין גברים לנשים בנושא מספר שעות עבודה שבועיות. מעכשיו תקן משרה מלאה הוא - 42 נטו שעות בשבוע (לאחר הורדת חצי שעת הפסקה) - גברים ונשים.
2. מזכירים שהבונוס ניתן גם על 90% משרה, כלומר כ-165 שעות בחודש ומעלה בממוצע (כ-38 שעות בשבוע).
3. החלק של דיווח הנוכחות חשוב מאוד. אם עד היום נעשה דיווח, אבל לפעמים היו היעדרויות לא מוסברות, או עיכוב בהעברת הדו"חות לחשבות השכר, מהיום, חשוב מאוד להקפיד למלא את דו"חות הנוכחות כך שלכל יום היעדרות יש הסבר, ויש אישור מתאים. חשוב שהדוחות יהיו מעודכנים מדי חודש, במקום שבסוף שנה ננסה לחפש את האישורים / הסברים להיעדרויות שונות, ואז כמובן זה הרבה יותר קשה.
4. ימי חג/מחלה/חופשה/ ח. לידה/ מילואים/ ימי אבל/ חיפוש עבודה - הם ימים שנרשמים לחבר לצורך השלמת המשרה שלו באותו חודש.
5. חופשה- חברים ממשיכים לצבור חופשה לפי גיל בהתאם לתקנון העבודה:

גיל	שבוע עבודה בן 5 ימים	שבוע עבודה בן 6 ימים
עד 40	14	16
41-50	16	18
51 ואילך	20	22

6. הופסק הקיזוז האוטומטי של שעות החופשה. עד היום, אם היתה שעת היעדרות, היא הושלמה אוטומטית במערכת ע"י קיזוז מיתרת החופשה של החבר. מעתה קיזוז אוטומטי זה הופסק.
 7. מי שסיים את 2020 עם מינוס ימי חופשה, יקבל בינואר 2021 את מספר הימים המגיעים לו בשנה לפי גילו, בלבד. ומעתה כל יתרה שלילית (אם תהיה) לחבר, תיכנס לתחשיב סכום הבונוס.
 8. מחלה - יום מחלה ייחשב כיום מלא, החל מהיום הראשון למחלה (בניגוד לחוק שבו מקבלים יום מחלה בשוויו המלא רק מהיום הרביעי). ניתן לרשום היעדרות גם על מחלת ילד/הורה.
- כדי לקבל יום מחלה נדרש להעביר לשירי אישורי מחלה, או אישור ביקור אצל רופא. חשוב להקפיד להעביר את האישורים בחודש העוקב, ביחד עם דוח הנוכחות. גם עבור ימי מחלה

שחבר לקח עבור ליווי ילד/הורה.
9. דו"חות בסוף החודש:

- בתחילת כל חודש יישלחו למנהלים דו"חות הנוכחות של החברים, יש לעדכן ולהשלים את הימים החסרים ולהחזיר חתום למנהל בהקדם.
 - במילוי הדו"חות חשוב להקפיד שלכל יום יהיה הסבר/אסמכתא. ולוודא שאין יום היעדרות ללא סיבה.
 - לאחר שכל הדו"חות יעודכנו במערכת נשלח לכל החברים את דוחות הנוכחות המלאים שלהם למייל. כרגע ברירת המחדל היא המייל שנמצא אצל יעקב שן. מי שמעוניין שהדו"חות יישלחו למייל אחר - בבקשה לעדכן את שירי.
10. בתקופת הסגר והבידודים, אם היתה פגיעה בהיקף המשרה, כמובן שניקח זאת בחשבון, והיקף המשרה לא יפגע.
11. לסיכום, כדי שהמהלך הזה יצליח חשוב מאוד שיתוף הפעולה של כולם והקפדה על הנקודות הבאות בעיקר:
1. **דיווחי נוכחות בזמן אמת** - כניסה ויציאה.
 2. **סיבת היעדרות** - מילוי דוחות הנוכחות כך שלכל יום היעדרות יש סיבה+ אישור.
 3. **עדכוני שוטפים** - לעדכן אותנו על כל שינוי בעבודה.
- ככל שהדברים ייעשו בזמן אמת, זה ימנע אי הבנות ועוגמת נפש בסוף השנה.

בהצלחה,

חדוה שקד, מש"א

נר זכרון

4.2.1964	כ"א בשבט תשכ"ד	זעירא מרדכי
4.2.1966	י"ד בשבט תשכ"ו	ריטרמן מרים
5.2.2006	ז' בשבט תשס"ו	הדרי סתירה
8.2.1998	י"ב בשבט תשנ"ח	גריזולט יהונתן
9.2.2009	ט"ו בשבט תשס"ט	מנדלוביץ אהוד
13.2.1990	י"ט בשבט תש"ן	ויגושין איריס
15.2.1990	כ' בשבט תש"ן	לוי רפי
17.2.1989	י"ב באדר א' תשמ"ט	קוצר יהודית
18.2.2013	ח' באדר תשע"ג	בן יעקב גרדה
22.2.1995	כ"ב באדר א' תשנ"ה	כהן (קוסטלר) לאה
23.2.1983	י' באדר תשמ"ג	רבינוב אפרים
25.2.2003	י"ג באדר א' תשס"ג	מלחי מורדי
30.1.2021	י"ז בשבט תשפ"א	רבינוב הניה

סיפורי מקום

כשנורית רוגל עשתה הגהה לעלון הקודם היא רשמה בשולי הכתבה של עפרה על המקלחת המשותפת ששופצה. וכך כתבה:

בצעירותי התקלחתי במקלחת המשותפת. גרשון ריטרמן ז"ל היה החצרן וגם האחראי על המקלחת. הוא התקין כפכפי עץ פשוטים, שעל רובם שרבט כיתוב בהומור. על אחד הקפכפים כתב כך: "היה היה חלום, מקלחת משותפת..." - הוא התכוון למקלחת משותפת לגברים ולנשים...

ואז נזכרה בסיפור נוסף:

במסגרת תפקידו טיפל גם בבית הקברות. וכך השאיר הודעה על לוח המודעות:
"אם מישהו מחפש אותי - אני בבית הקברות".

זה המקום להגיד תודה לנורית על ההגהה המדוקדקת שהיא עושה לעלון ומונעת שגיאות. וגם להזמין אתכם להעלות זכרונות ולספר סיפורי מקום נוספים, כאלה שלא נכנסו לאוסף הסיפורים בספר "משלנו". נשמח לפרסם אותם. ואולי נוציא יום אחד קובץ נוסף.

...הנני מרגיש כאן 20 שנה צעיר יותר..."

עובדי החוץ שלנו

אני: ניר קיטאי, בן 42

המקצוע שלי: הנדסאי חשמל והנדסאי מכונות.

איפה אני עובד: ב"בית אל מכונות", בדרום רמת הגולן מ 2016.

החברה היא חלק בקבוצת "תעשיות בית אל" שבבעלות קהילת "בית אל". זו קהילה של נוצרים אוהבי ישראל, אשר חיים בצורה שיתופית דומה מאוד ל"קיבוץ של פעם".

כחלק מהחזון שלהם הם משקיעים בעיקר בתעשייה, ומעודדים יצירת מקומות עבודה דווקא בפריפריה, מבני יהודה בגולן ועד ספיר שבערבה.

החברה שאני עובד בה מתמחה בתכנון ובבניית מכונות ומערכות ייצור שונות מתקדמות ועתירות טכנולוגיה, בעיקר עבור תעשיית המזון. אנו מספקים פתרונות ייחודיים בהתאם לצרכי הלקוח - ממכונות מילוי ואריזה של מוצרי מזון, ועד הקמה של מערכי ייצור מורכבים למזון ושתייה בחברות המובילות בארץ, ביניהן תנובה, שטראוס, בן אנד ג'יריס ועוד.

התפקיד שלי בחברה הוא ראש צוות חשמל. אני עושה את תכנון מערכות החשמל והבקרה במכונות ובקו הייצור. בשילוב עם צוות המתכנתים שלנו אנחנו בעצם "מפחים חיים בברזלים".

חלק מהתפקיד הוא להיות בקשר מול הלקוחות בשטח ומול אנשי המכירות כדי לספק ללקוחות את המכשור המיטבי. כל פתרון 'נתפר' לפי הדרישות המשתנות, ונדרשת יצירתיות וחשיבה מחוץ לקופסא בהתמודדות עם האתגרים.

אנחנו נותנים שירות ללקוח - משולחן התכנון ועד להקמה בשטח, ובחלק ניכר מהזמן העבודה דורשת נסיעות למפעלים בכל רחבי הארץ, מהצפון ועד לדרום.

הקורונה ואנחנו: אנחנו מפעל חיוני, כך שלמעשה

כמעט בכל תקופת הקורונה עבדנו רגיל והמשכנו לספק שירותים לחברות - גם בשירות טכני וגם באספקה של מוצרים חדשים. בחודשים האחרונים אפילו פיתחנו מוצר מיוחד ע"מ לעזור להתמודד עם הקורונה. המוצר הוא מסנן ומטהר אוויר ייחודי לשימוש במשרדים ובמוסדות. הזמנות ראשונות כבר נשלחו למספר לקוחות בעולם.

כמו כל ההורים, הצורך לשלב ימי סגר או בידוד עם שגרת עבודה הוא אתגר מורכב, וזה המקום להודות לפניינה אשתי האהובה, שיחד עם ניהול המכון וטיפול באנשים נושאת במרבית העומס.

”חפץ את העץ”

משחק משפחתי - ט"ו בשבט 2021

המפיקות: עפרה שן, מיה צור וניצן רימר

בעזרת רמז המשתתפים עוברים בין תחנה לתחנה ליד עצים המספרים על תולדות הקיבוץ.

התחנות:

רמז מס' 1 - הברושים

מאחורי החשמליה אנחנו נמצאים שם מראשית הקיבוץ אנחנו נטועים.

סיפורם של הברושים: כאן לפני 84 שנים בבוקר יום אביב כשרק קוצים היו סביב, הקימו הסבים צריפים עם חומה וזרקור על מגדל, ולא היו עצים סביב בכלל. אחרי שלושה ימים באו לבקר את הקיבוץ החדש ילדי אשדות, הם הביאו איתם שני שתילי ברושים במתנה ונטעו אותם משני צדי המגדל. בחג ה-25 העמידו כאן דגם קטן של המגדל כדי שכולנו נזכור את המגדל הראשון עם הזרקור.

שני הברושים צמחו וגבהו, אבל במשך הזמן אחד מהם חלה והתייבש.

אחרי 40 שנה, נשתל ברוש חדש במקום הברוש היבש, הברוש עלה וצמח, אבל הוא תמיד חלש יותר, אולי אם יתנו לו כל יום מים, גם הוא יצמח עד לשמים.

רמז מס' 2 - הפיקוס

היום אני עץ גדול בגן השעשועים אך בצילום רואים איך הייתי פעם קטנטן. מי ימצא על איזה עץ, כמו שיושבת הילדה בתמונה, יושב היום ציור של ילד מהגן...?

סיפורם של הפיקוסים: בהתחלה הייתה כאן רק שמש ללא צל, הגננים שתלו לאורך המדרכות והדשאים שתילי פיקוס מבריק. לפיקוס אין עונה הוא עושה צל וירוק כל השנה.

הגננים אמרו לילדים: תראו שהעצים יגדלו ויהיה כאן הרבה צל ואז כל ילד יוכל לבחור לו עץ טפס ולשבת בין הענפים.

רמז מס' 3 - הסידרייה

אותי לא שתלו, צמחתי מגרעין שנפל על האדמה, בתוך שדרת הברושים. אני נותן פירות קטנים חומים ומתוקים, מאכל לילדים וציפורים.

סיפור הסידרייה: פעם היו הרבה סידריות בכל השדות וגם סביב הקיבוץ. סידריה זהו השם הערבי לעץ השיזף, לפירות העץ קוראים "דומים". כשהסבים היו ילדים, הם אהבו ללקט ולאכול את פרי הדומים. בתוך הקיבוץ נשארו שתי סידריות, האחת צמודה למספרה מאחור, השנייה צומחת פה, ונשארה כל השנים בתוך שדרת הברושים.

העץ הזה נשאר כאן, בין השיכון הישן לשיכון החדש שבקרוב יבנה, הוא מזכרת לעבר והבטחה לעתיד. מי שרוצה יכול לטעום את הפרי ולשיר גם את השיר עליו "את פרי הדומים שנערת משיוזף..." מתוך "כאן ביתי אל מול גולן".

רמז מס' 4 - כליל החורש

הייתי יחיד אצלנו בקיבוץ, אני מבשר את האביב, וגם עלי כתבו בשיר. מי זוכר מה צבעם של הפרחים שלי...? ואיך את השיר שרים...?

סיפורו של כליל החורש: כליל החורש נשתל כאן ליד הבית השלישי שנבנה בקיבוץ, עץ חורש זה לא ממש מתאים לעמק החם, אבל הוא ממשך לפרוח ולבשר את האביב כל שנה, ואפילו כשנשבר ברוח, הצליח להתאושש, גידל גזע נוסף והוא משמח את כל העוברים במדרכה.

רמז מס' 5 - "חורשת הארבעים"

בחג ה-40 של הקיבוץ הוחלט לציין את המאורע בנטיעת חורשת אורנים

היכן נמצאת חורשה זו...?

סיפור חורשת הארבעים: חורשת ה-40 ניטעה במסגרת חגיגות ה-40 לקיבוץ. כל משפחת וותיקים נטעה שתיל בחורשה ליד השכונה הצפונית שנבנתה אז. הגננים באותם ימים בחרו לשתול עצי אורן, אולם האורנים נפגעו ממחלות ושבר. כיום עובדי הנוי מחליפים את האורנים בעצי אלון. האלון גדל לאט אך עם הזמן תהיה במקום חורשת אלונים במקום חורשת האורנים.

רמז מס' 6 - פיקוס בנגלי

הובאתי מאפריקה הרחוקה אל הדשא הגדול בשער הגולן אני מצמיח גזעים נוספים המתחברים לשורשים שבקרע.

סיפורו של הפיקוס הבנגלי: את הפיקוס נטעו עובדי הנוי הוותיקים ובראשם יוסף הדרי ז"ל. לאחר שנים החליט אליק אלון להשריש חלקי גזע וחבר צינורות פלסטיק מהעץ אל הקרקע. כך צמחו להם במשך השנים חיבורים מהגזע אל שורשי העץ המיוחד הזה. לפני שנה, צוות הנוי עם איציק עזרא בראש הפכו את המקום לפינת חמד למרגוע ומשחקים.

רמז מס' 7 - שדרת ראשונים

מי יודע היכן נמצאים עצי אקליפטוס המשמשים "מרעה לדבורים"...

סיפורה של השדרה: שדרת האקליפטוסים לאורך בוסתן היוכל נקראת גם "שדרת ראשונים". היא נשתלה ע"י מייסדי הקיבוץ ומשפחותיהם במלאות 60 לקיבוץ.

השדרה נמצאת על גבול הבוסתן, אשר נשתל ביוכל ה-50. טים קמינגס שהיה אז איש המכורות, הביא אקליפטוסים מיוחדים מזן "טורקאוטה" אשר פורח פעמיים בשנה, בזמן שאין בשדות פרחים אחרים, ומשמש כ"מרעה לדבורים".

רמז מס' 8 ואחרון - הברושים של הבוסתן

בין עצי ההדרים בבוסתן תמצאו שני ברושים צעירים שם מסתיים מסלול המשחק. מתי נטעו ברושים אלה? באיזה אירוע?

ברושי הבוסתן: בחג ה-80 הוחלט לשתול ברושים אלה, לכבוד שני הברושים הראשונים. נטעו אותם דני עברי ומשפחתו, בטקס חגיגי של נטיעות ט"ו בשבט באותה שנה. הבוסתן שהוזנח מספר שנים עבר לטיפולו המסור של צוות הנוי. ואנחנו שבאים לבוסתן, עלינו החובה לשמור על ניקיון המקום ולטפח אותו, כדי שנוכל ליהנות ממנו שנים רבות.

שני העצים כרמלה

שני עצים, שני ברושים, אבל לא אלה שניטעו ביום העלייה על הקרקע, או בבוסתן ביום ההולדת ה-80 של שער הגולן.
את שני הברושים האלה שתל חגי שפירא ז"ל בסוף שנות ה-50 של המאה ה-20.
נשארו שתילים מנטיעת ט"ו בשבט - שדרת ברושים כמשברי רוח לבנות - והוא שתל אותם ליד הבית שלו.
חגי עזב את הקיבוץ, אבל הברושים היכו שורש צמחו וגדלו לגובה.
לימים, עברה בין שני הברושים מדרכה, מעבר מהכביש לשכונה של דני עברי, עד שנבנתה המדרכה החדשה הרחבה בתוואי שונה וסימני המדרכה הישנה הוסרו.
והברושים? הם ממשיכים להזדקר לשמים בצד ביתה של תרצה בירמן.
מיום שאני זוכרת אותם הימני היה נמוך מהשמאלי, במבט מהבית שלי.
כשיצאתי לצלם אותם בעקבות משחק ט"ו בשבט, עלה הרהור אקטואלי: חבל שזה לא כך בגודל המפלגות העומדות לבחירה...

רות. סוף / יהונתן גפן רות דיין ז"ל היא דודתו של יהונתן גפן.

את היית לי מופת, השקאה, ומצפון,
בכל מקום וזמן שהייתי, בכל מה שעשיתי.
בת מאה ושלוש, וכה צעירה בראש,
חשבת שתחיי לעולם, אבל טעיתי.

הייתי ילד יתום וחסר בית, כשהגעתי צעיר,
מהכפר להמלכת העיר הגדולה.
היית האם שלא הייתה לי, ושתלת בלבי השביר
לעולם: צדק, חפש, תקנה וחמלה.

אזכר לתמיד - איך ישבת מול הנול,
בין החוטים, בזהב ואדם טונה,
לא נדעתי זאת אז, אף יודע היום,
שאת טוית אהבה.

למדתי אותי שיש עם שהיה לפנינו כאן,
ולקחת אותי באוטו שלך, במסע לילי מסכן
למשוררים פלסטינים: סמיח אלקאסם,
מחמוד דרויש ופדנא טוקאן.

תנועת שלום של אשה אחת מול עולם אכזר.
טפלת בכלם, ונשאר לך גם זמן לבלנו,
כל מה שאנושי לא נראה לך זר,
בזרם סוער היית המגדלור שלנו.

היום אני יודע שאת קדושה,
ונחבל שאין תאר כזה ביהדות,
אבל לנו, את יותר ממאד תרצה,
ובשבילי את תהיי לעולם סנט רות.

ולסיום, נגיד לך בלי בושה,
משהו שפחית להגיד לא העזנו
במשפחה די חולה וקשה:
את היית החסון שלנו!

גשם, גשם, גשם

בינואר ירדו בסה"כ 90 מ"מ (לעומת 97 מ"מ ממוצע רב-שנתי).
עד יום רביעי 21 10.2 ירדו אצלנו בסה"כ 249.6 מ"מ.

בכל זאת - טו בשבט

מזג האויר האיר פנים לחוגגים את ט"ו בשבט, שצוין השנה אחרת, בצל הגבלות על התקהלות. לנטיעות המסורתיות בגבעת דני קדם משחק "חפש את העץ" שנסב סביב עצים מיוחדים בקיבוץ, והסיפורים הנחמדים מאחוריהם. המארגנות היו **ניצן רימר ומיה צור**, ביחד עם **עפרה ויעקב שן**. במשחק השתתפו כ-30 קבוצות. כל קבוצה יצאה בזמנה החופשי וכך שמרנו על הנחיית הקפסולות. המשתתפים עברו ב-8 תחנות, כשבכל תחנה התוודעו לסיפור העץ אותו מצאו, וגם קיבלו משימה הקשורה אליו. המשחק התחיל ב"שני הברושים" שמאחורי החשמליה, שנטעו בקיבוץ לפני 84 שנים, והסתיים בשני הברושים בבוסתן, שנשתלו לכבוד חגיגות ה-80. בין לבין עברנו בין פיקוסים, סידריה, כליל החורש, עצי אקליפטוס וחורשת האורנים שנשתלה לכבוד חגיגות ה-40. בתחנה האחרונה חיכו למשתתפים עציצים עם תבלינים ופרחים - אותם יוכלו לשתול בגינה, ושקיות עם פירות יבשים - אותן היה צריך לקטוף מהעצים. ניצן ומיה הוסיפו כי תודה גדולה לעפרה ויעקב על היותם ספקי תוכן תרבותי איכותי, מחבר ומהנה ביותר. בנטיעות עצי החורש ב"גבעת דני" השתתפו 20-25 משפחות.

זו זכות להגיד להן תודה!

ביום שני 1.2.21 הגיע צוות הבריאות שלנו למרפאה האזורית, להגיד תודה רבה בשם חברי שער הגולן לצוות המרפאה המסור, האמון על מבצע החיסונים לקורונה.
עינת אפשטיין יו"ר צח"י יזמה, **לילי ואסנת** הביאו שלושה עציצים יפים וברכה שכתבה ועיצבה **רותם קידר** מסטודיו Egg Design.

שקיות או לא להיות - נוסחה חדשה

בכלבו נפתחה פינת שקיות רב פעמיות לשימוש החברים. כל מי ששכח להביא שקית גדולה מהבית מהבית - יכול לקחת משם, וכל מי שיש לו מלאי שקיות רב פעמיות - יכול לשים שם. היוזמה של **גולי אורטל עברי**, יוזמת ומנהל מיזם "שקיות או להיות", הביצוע של אייל מורן מנהל הכלבו. יחד נשמור על הסביבה שלנו ועתיד כדור הארץ.
כל השקיות נלקחו עד סופו של היום שבו הוצגו. גולי מתכוונת להביא נוספות. אבל אם יש לכם בבית שקית או שתיים מיותרות - הביאו אותן לכלבו כדי שישרתו את חבריכם.

ימי קורונה

שער הגולן עומד בראש הרשימה של ישובי המועצה עם האחוזה הגבוה ביותר של מתחסנים. כל הכבוד לנו! ועדיין צריך לשמור ולהיזהר, מסכות במקומות ציבוריים, מרחק והגיינה. אמנם הסגר השלישי הסתיים, אבל ההנחיות עדין לא ברורות. מסגרות החינוך יחזרו לפעול בהתאם למתווה שתגדיר המדינה. מקווים לטוב.